

TOVERI

Ennen suomalaisen työväen liikenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA: W. N. REIVO LAURI MOILANEN ADOLF SALMI A. B. MÄKELÄ

TOVERI

(THE COMRADE) The organ of the Finnish workers in the Western states. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

Ilmottusinta 40c palstatuomalla. Kuoleman-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistoväilyllä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hääkutsut... nimenmuuttoluokasta 25c kerta, naimen-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkieliset suomenetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT Yhdysvalloissa ja Canadassa: Yksi vuosi... \$4.00 6 kuukautta... \$2.25 3 kuukautta... \$1.35 1 kuukausi... .50 Suomeen ja muualle ulkomaille: Yksi vuosi... \$6.50 6 kuukautta... \$3.50

Advertising rates in effect July 18, 1912, 40c per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements. TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE. AUG. NIKULA, Manager

SUBSCRIPTION RATES: In the United States and Canada: One year... \$4.00 Six months... \$2.25 Three months... \$1.35 One month... .50 Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katu-ten kulmassa. Telephone: konttori 365, toimitus 832.

Maanantaksia suttavan Työpäivän takia ilmestyy seuraava numero Toveria vasta tiistaina.

Miksi Suomeen tuotettiin venäläistä sotaväkeä

Kysymykselle, miksi Suomeen tuotettiin viime keskivirkkona venäläistä sotaväkeä estämään eduskunnan istuntojen avaamista, etsine moni vastausta, kun tietää että Suomessa oli venäläistä sotaväkeä jo kylliksi ennustettiin. Alempana oleva, eilen saapuneitten Suomen lehtien julkasema Tampereella olevan venäläisen sotaväen julistus antaa vastauksen koko kysymykselle, ja se kuuluu: Suomessa oleva venäläinen sotaväki ei ollut siihen tarkoitukseen käytettävissä, se kun on samaa mieltä Suomen työväestön kanssa, ja siksi pitää tuottaa sotilaita Venäjältä, arvatenavasti kasakoita.

Heinäkuun 13 p:nä hyväksyi Tampereella olevan venäläisen sotaväen neuvosto vastaukseksi kunnallisjärjestön tekemään päätökseen seuraavan julistuksen:

- + Kuultuaan suomalaisten työväenjärjestöjen edustajain lausunnon heidän kielteisestä suhtautumisestaan maistraatin anomukseen Tampereella oleskelevien sotajoukkojen poistamisesta, tervehtii Tampereen sotilaskomitea tyydytyksellä sellaista päätöstä, joka on yhdenmukainen Venäjän demokraatian toimusten kanssa suojella Vapaa Venäjä muiden maiden imperialististen joukkojen hyökkäykseltä ja jatkaa taistelua siihen asti, kunnes ne hyväksyvät meidän rauhanehdotomme, jotka ovat lausutut Työväen ja Sotilasten neuvoston julistuksessa. Ottaen huomioon, että Suomen todellinen demokraatia voi työväen järjestöjen edustamana vastaisuudessa torjua kaikki henkilöiden ja luokkakautujen aiheuttamat selkkaukset, joiden tarkoituksena on aiheuttaa epäluottamusta sotajoukkojen ja Suomen väestön välille; SOTILASKOMITEA PUOLESTAAN ILMOITTAU, ETTÄ SE KAIKILLA KÄYTETTÄVISSÄÄN OLEVILLA KEINOILLA ON INTERNATIONALALEN AATTEIDEN NIMESSÄ VALMIS MINÄ HETKENÄ KEMAN SUOMEN DEMOKRATIAA.
- + Komitean puheenjohtaja Esow.
- + Sihteri Saionskowskij.

Miljoonia vaihdetaan miljoonilla

Julistettuaan sodan Saksaa vastaan, ilmoittaa Kiinan hallitus Washingtoniin, että Setä Samu- lin on pulittettava aluksi "vähintään" 500 miljoonan laina Kiinalle sotatarkoituksia varten. Tuontyön pikkuasia, siihen nähden mitä muille liittolaisillemme on täytynyt tuontuostakin luovuttaa; siitä päättään on Kiinassa vielä rahalla arvoa.

Mutta tuossa lyhyessä uutisessä oli toinen seikka, joka on omansa, herättämään mitä suurinta mielenkiintoa työväen keskuudessa. Siinä sanotaan, että nyt annettava laina jotakuinkin vastaa sitä avustusta, minkä Kiina voi liittoutuneille antaa — "paitsi olemalla niiden työvoimavarastona".

Hoksasittekos sitä? Se merkitsee vain, että syyttämällä jotakin kultamiljoonia lisää, saadaan Kiinasta keltaista työvoimaa työmarkkinoille ylilyyn-killin. Tällä kertaa ei nimenomaan sanota, missä tätä "työvoimavarastoa" aiotaan lähitulevaisuudessa tarvita: Europassa-ko, jonne kiinalais-"kulia" on jo kuletettu kymmenintuhansin, vaiko Amerikassa, jossa sarkapitalistien on huuhiltu aikanaan vaatia aasialaisen työvoiman maahantuontia rajoittavien lakien poistamista. Mutta jos kerran rahat luovutetaan täältä, niin tietysti tulee tällä maalla olemaan etuoikeus kiinalaisen työvoiman-kin saamiseen rahan vastineeksi.

Näin ollen, kun amerikalainen sankari käsipuolena palaa "jostakin Ranskasta", tapaa hän entisessä työpaikassaan kaksikielisen kiinalaisen. Eikä milään taholta tulla myöntämään mitään raskasvääntä tai muita "sotakorvauksia" työläistä kohdanneesta vahingosta.

Kapitalistit pelaavat pelinsä oivallisesti.

Tätä vuotta varten on kongressi jo myöntänyt sotavaroja 17 biljoonaa dollaria. Jos sota jatkuu ensi vuoteen, tulee summa paisumaan moninkertaiseksi. Mutta jo nyt myönnetty määrä tekee 170 dollaria jokaista Yhdysvalloissa asuvaa miestä, naista ja lasta kohden. Viimekädessä joutuu työväki tämän summan suorittamaan lisääntyneiden vuokrien ja ylen kalliitten elintarpeitten muodossa. Muita tuottajia ei ole kuin työväki; sen kannettaviksi kaikki kuormat lopuksi joutuvat.

Kun nyt amerikalainen työmies kaikkien entisten maksujensa lisäksi joutuu suorittamaan jo tähänastaisia sotakuluja \$170 oman puolestaan, \$170 vaimonsa puolesta ja \$170 jokaisen lapsensa puolesta sekä näiden lisäksi vielä osuutensa mitään tuottamattomien kapitalistien, elostelijain, virka- y. m. herramiesten, heidän naikkosiansa, sikiöittensä ja palvelijoihensaakin puolesta, niin täytyy vaatia korkeampaa palkkaa, pysyäkseen edes hengissä — mistään "elintasoista" pihumattakaan. Silloin kapitalisti kipeimmin tulee tarvitsemaan tuota Kiinan chymäntöntä "työvoimavarastoa". Kun amerikalainen työläinen on kapitalistien hyväksi sodan käynnyn, joutaa se kernaasti vaikka mädäntä hänen peltojensa voimaksi.

Vaikka tuo keltainen "työvoimavarasto" tyhjennettäisiinkin — amerikalaisen työväen vastarintaa varoen — Europan työmarkkinoille, olisi sillä pääasiassa sama vaikutus. Europan työläiset ovat samaten kahlehdittu sotakustannusten maksamiseen; kiinalaiset valtaisivat heidän työpaikkansa ja pakottaisivat europalaisen työväen muuttamaan tänne. Niistä saisi kapitalistielmekoisien halpaa työvoimaa ilman kiinalaisia tuottamattakin.

Noilla äärettömällä sotaveloilla aikoo kapitalismi kyteä kaikkien maitten työläiset elinorjikkeeseen ikuisiin aikoihin. Kutta selvemmin työväki pääsee sen pelin perille, sitä pikemmin se tulee tekemään täyden pystyn.

Miksi ei yksityisrauhaa?

Jo kolmisen vuotta kestänyt sota istuu yhä raskaana painajaisena kaikkien Europan kansojen hartioidella. Sen lyijynraskas paino lepää yksinomaan työvätekevän kansanluokan taakkana. Ja päivä päivältä käy puristus yhä tukehduttavammaksi yhä hyvin puolueettomissa kum sotaikäyvyissä maissa. Se pakoapaite, johon vallassa-olevat luokat kaikissa maissa kohta sodan puhjettua sulkivat kansojen pohjakerrosten rauhan puolesta puhuvat äänet, on alkanut arveluttavasti repeytyä. Kaikkialla pulppuaa jo esille rauhanvaatimuksia.

Mutta pakollisen väitölen vaatimus ei ollut porvariston ainoa vaitti sodan jatkamiseksi. Valtaluokan ohjelman laatijat ovat kytöneet monellaisia sopimuksia, verukkeita ja uskotelluja, joilla kussakin maassa omalla tavallaan ködetään osoittaa, ettei sodan lopettaminen ole mahdollista. Omat aiheet ja vaatimukset kuvataan viattomiksi kuin äskensyntynyt karhna ja vihollisen pyrkimykset mitä hirmuuisimmiksi. Siten uskotellaan, että muka työväestönkin etu vaatii sotaan, ellei työläisluokka halua alistua kauhean vihollisen katkeran orjuuteen alaiseksi. Liittolaismaissa pelotellaan Saksan militarismilla ja keskusvaltoissa vuorostaan sillä, että liittolaiset tahtovat ehdottomasti tuhota kaiken vapaan ja itsenäisen teollisuuden ja kaupan Keski-Europan kansoilla.

Tapahtunut vallankoumouksen Venäjällä antoi tilaisuuden kansanvärentämättömän mielipiteen ilmitullemiseksi. Pikaisen rauhan vaatimus kajahti voimakkaana. Sotilaat kieltäytyivät hyökkäämästä ja rintamalla syntyi väli- rauha. Odotettiin rauhanuotten hetken lyöneen. Mutta vieläkin ei Venäjän paljon kärsinyt kansa päässyt pelastumaan sodan kauhuista. Eivät autanneet varsinaisen vallankoumoksellisen työväestön selitykset, joilla väkunnettiin, ettei saa pyrkiä valtauksiin, eikä eri kansallisuksien alistamiseen, vaan on päinvastoin vapautettava myöskin enemmän ahdistetut heimot.

Vaikka Venäjän porvariston oli pakko lopuksi julkisuudessaan kieltää imperialistiset pyrkimyksensä, ei se silti luopunut päämääränsä tavoittelusta. Englannin ja Ranskan kapitalistien kanssa solmitut sopimukset kaivettiin esille, vedottiin noihin salaisiin sitoumuksiin ja selitettiin ettei Venäjän sopintu tehdä yksityistä rauhaa. Sodan ankuri iskettiin kiinni Venäjän työläisluokan kalleimpaan omaisuuteen: kansan juuri saavuttamaan vapautteeseen ja Venäjänkin kansan pohjakerrokset tuollaista kierto-veniseen vaippaan.

Vaikka suomalaisia ei olekaan haalattu sotakentille, ahdistaa sodan raskuus maassamme työläisluokkaa ylen raskaasti. Puu- te elintarpeista uhkaa hivuttavalla näällä. Hinnat ovat kohonneet huimavasti ja työttömyys uhkaa pian muuttaa suurten joukkojen aseman kerrassaan sietämättömäksi. Jos sota vielä pitemmälti jatketaan, ei tuhoa voida välttää. On sen vuoksi syytä miellänkin kiinnittää huomion sodan jatkamista puoltaviin väitelmiin.

Kun Venäjän kansan käytettävissä ei ole keinoja, joilla voisi pakottaa liittolaiset rauhan- tekoon, ei rauhan saavuttamiseksi ole muuta tietä kuin yksityisrauha keskusvaltojen kanssa. Sodan puoltajain väitteet siitä, että yksityisrauha merkitsisi saavutettavan Venäjän kansan vapauden menettämistä, on otettava tarkantutkimuksen alaiseksi.

Eiväthän tuon väitteen ilmaisi- jat ole voineet esittää väitteelleen minkälaisia todennukaisia perusteita, eikä ole tiedossa sitäkään minkälaisilla ehdoilla yksityisrauha olisi solmittavissa. Väite on siis kokonaan peruste- lematon — ainakin julkisuudessa.

Toiselta puolen ei ole unohdettava eikä väheksyttävä sitä vaaraa, mikä kansanvapautta uhkaa, jos sota jatketaan. On muistettava, ettei kansa voi elää tappelemalla. Ei mikään hallitus eikä vapaampikään yhteiskuntajärjestys voi tulla pitkäikäiseksi maassa, jossa ihmistyö edelleen uhrataan sodan alttarille niin tarkoin, ettei elintarpeita voida tuottaa. Kun puute ja nälkä alkaa ahdistaa eikä kansaa päästetä vapaasti tuota kamalinta yllä- höllistä — nälkää — torjumaan, on lopultakin syntynyt nälän pako- katu, jonka edessä kaikki jär- jestetyn elämän raja-aidat sor- tuvat ja syntyy yleinen sekamelska, johon vapaus hukkuu. Ellei sodan pitkästä, vaativalla porvaristolla ole tietoista tarkoi- tusta juuri tuollaisen kaoksen synnyttämiseen, luulisi heidän hyvinkin suurella innolla pyrki- vän julkisuudessa yksityiskohtai- sesti ilmaisemaan ne perusteet, joihin nojaten vaativat sodan jat- kamista siihen asti kuin toiset liittolavat katsovat etujensa vaativan. Jos sodan jatkamista vaaditaan ilman että kansalle tehdään selväksi vaatimusten syi- tä, on työväenluokan, joka kann- taa raskuuden taakkaa, olematta millään tavoin tilaisuudessa kei- nottelemaan itselleen muuta sota- voittoa kuin yltyvää puutetta, pidettävä tarkkaa huolta siitä, joka kenties tuo porvaristolle mahdollisuuden saada kansanva- paus vaihtumaan porvariston diktatuuriksi.

Venäjän kansan, sen työläis- luokan vapaus on meille sota- laisille yhtä kallis kuin venäläi- sille toverillemme. Me taiste- lemme sen hyväksi tilaisuuden ja vointimme mukaan, mutta sitä varten tuleekin tehdä selväksi kysymys siitä, mitä työväestön etu todellisuudessa vaatii: sodan jatkamistako Englannin ja Ranskan hallitsevien luokkien tahdon mukaisesti, vaiko pikaista yksi- tyisrauhaa ja minkälaisilla eh- doilla ja edellytyksillä viimeimai- nitto on saavutettavissa. — Kansan Lehdessä K. E.

Naiset ja 8-tunnin työpäivä

Nykyajan palkkatyöläisen työl- lä on se ominaisuus, että se ei palvele työntekijän itsekkoisia tarkoituksia, vaan työnantajan. Työnantajan lähin tarkoitus ta- voen on voiton hankkiminen pää- omalleen, jonka hän tuotantolai- toukseen on kiinnittänyt. Tämän ohella tosin tulevat työnantajan työlaitosten tuotteet suuren ku- luttavan yleisön käytettäviksi, mutta huolehtii niiden myyjä puolestaan siitä, että kuluttajat suorittavat niistä mahdollisim- man korkean hinnan. Siitä huo- limatta ei työntekijä tästä hin- nasta hyödy muuta kuin siihen määrin, että hän niukasti voi jäl- keläiseen elää, joutuen sellaisissa tapauksissa, jolloin ansiomah- dollisuutta ei ole, perheineen su- ranrauteen puitteeseen.

Täten tuntee työntekijä omien tarkotuksensa: elää ihmisellisesti omaa päämääräänsä varten, joutuvan syrjäytetyksi samalla kun hän ollessaan kapitalistien kanssa kosketuksissa, muuttuu vain per- soonaatomaksi tuotannolliseksi voimaksi, jota ostetaan.

Työläisnaisen nähdessä on tämä kapitalistien suhtautuminen vielä erikoisempi sen vuoksi, että se

järkyttää perinpohjaisesti erästä naisen itionollista kutsumusta: äiteyttä.

Jo hentona lapsena saattaa työ- läistyttönen joutua ansiotyöhön, joka on häiriöksi hänen ruumiin- sa kehitykselle sekä täysi vasta- kohta henkisen kehityskauden oikealle käyttämiselle. Hän jää vaille sielullisen voiman vilje- lystä ja tehden ijälleen sopima- tonta, raskasta työtä, surkastuu, jolla saa aiheen myöhemmällä iällä puhkavaan kivuloisuuteen.

Palvelustyöt maalla ja kau- pungissa, ala-ikäiset kauppa-apu- laistyöt, juoksu-työt j. n. e., joiden työpäivä on rajaton, me- nettävät lapsuuden rajavuotensa siten ilottomasti ja monille hou- kutuksille alttiina.

Tätä seuraa pitkin ikää jatku- va raadanta. Naisten työtä käy- tetään kymmenillä eri työaloilla, joista useat ovat heille aivan epä- terveellisiä. Monilla niistä on työ raskasta, joka päivä tuottaa liikaräsitusta, työ tapahtuu vedossa tai kylmässä ilmassa tai on työuune polyinen ja työ esim. tehtaissa yksitoikkoista, samoja ruumiinosia kuluttavaa.

Lyhempi työpäivä tällöin tun- tui tavattomalla helpotuksella. Se tekee mahdolliseksi elää joita- kin hetkiä myös itseään ja omai- siaan varten. Ja kahdeksan tun- nin normaalityöpäivä saattaa

huomattavan muutoksen, jopa voimme sanoa käänteen naisen ansiotyölle. Sen johdosta sää- styy hänen ruumiinsa elimistö pi- temmän aikaa elinvoimaisena, terveen suvun jatkamiselle suo- tuisana. Nuorille työläisnaisille, joita varten sosialidemokratinen nuorisoliike varustaa lukematto- mia eri kehitys- ja virkistystilai- suuksia, jää aikaa olla mukana aatteellisissa riennoissa. Kypsy- neemmälle työläisnaispolvelle käy mahdolliseksi seurata työväen ammattillista ja valtiollista liiken- tää. Naisten tasa-arvoisuuden tunnuksena toteutuu työläisten yhteisessä luokkataistelussa. Ja työssä käypäin äitien velvolli- suuksien taakka kevenee edes hieman, sekä lievenee jonkun verran naisen ansiotyön ja äiti- yden välinen ristiriita.

Kahdeksan tunnin työpäivä on koko työtehtävälle luokalle en- simmäisiä henkisen ja aineellisen kohoamisen edellytyksiä. Työ- läisnaisille se on kaikista tärkein. Jok'inkin työläisnaisen on tämä käsitettävä! Työläisnainen ei suostu enää olemaan pelkkä työkuone, vaan myös ihminen, jolla on oma ihmisyyspyrkimyksensä. Liikkeelle siis! Köyhälistön naiset, katkoka! kahleitanne! Vaatikaa 8 tunnin työpäivää! — H. P.

me kunnioitamme, kun tunnustamme vastustajiemme uljuuden. Hän on käynyt kuolemaan syväin, taajoina, kurinalaisina joukkoina niin sokealla, järkähtämättömällä, toivotomalla sankarillisuudella, ettei historialla löydä ainoatakaan yhtä synkän jul- hallista esimerkkiä, ja että se on meissä herättänyt ihailua ja säikää. Vallihaudoista palaavat sotilamme eivät ole olleet tätä huomauttamatta. Ne kyllä kirolevat vihollista; inho- vat hyökkääjän vääryyttä, pöyhkey- tä, raakuttia, liian usein uuden- tuota julmuutta ja kavaluutta; mutta miestä he eivät vihaa, vaan sää- livät. Taistelun jälestä he avutto- massa haavotuksessa tai aseettomissa vangissa kauhukseen näkevätkin kärsimysvelkon, joka niinkuin hekin on kokenut täyttää velvollisuutensa, ja jolla on hänen mielestään korkeat ja välttämättömät laskusa noudat- tavana sietämättömän vihollisen ta- kaa he näkevät kovaosaisen ihmis- olennon, jolla myös on elon taakka kannettavaanaan.

MAILMANKATSOMUKSIA

PALOMESTARI LENTOKONEESSA. Kaikkien maamme kaupunkien palomestarien kateet ovat suunnattu- na San Diegoon, Cal. kertovat sano- malehdist. Mainitun kaupungin palomestari Louis Almgren, näet, on hyl- jännyt hevosaajoneit ja automobilit; liitele lentokoneessa ilmojen halki tulipalopakkalle.

Kun jostakin ulompana olevasta palkasta annetaan palohäilytyys, hyp- päällä päällikkö lentokoneeseen ja on paikalla, ennenkin hevosella enni- täisi ensimmäiseen kadunkulmaukseen, tahi ennenkin palopurista olisi saatu edes täyteen vahtiin. Hänen ko- mennoissaan on maailman ensimmäinen lentävä palokunta. Tällä vesitason mallisella 100 hevosvoiman koneella tehdään sellaiset matkat, joihin ta- valliselta palopurrella menee 20 tai 30 minuuttia, kahdesta viiteen minu- tin ajassa, koneen käyntiänpäno sil- hen luuttua.

MONOPOLIIN JOKA ALALLA. Yhdysvaltain senaatissa on ollut esillä Phoenixin, Ariz., kaupakkama- rin vaatimus, että kongressin on sää- dettävä työpakkolaki, jonka nojalla Arizona ja muiden länsivaltioitten kapitalistit voisivat pitää kaivanton- sa käynnissä oikein rehellisellä van- han ajan orjatyöllä. — Nykyaikainen palkkaorjuus kun silloin tällöin oot- tautuu omistajille heidän hankalaksi ja kiusalliseksi. Samalla Phoenixin kapitalistit suosittelivat lainsäädän- tää, "joka estäisi millään tapaa yllyttävää mihinkään rikokseen, sapoteesin, väkivaltaan ja minkään- laisiin laittomiin 'oollisuus' tai po- littilisiin olojen uudistuksiin".

Nähtävästi Arizonan kapitalistit haluavat pidättää itselleen yksin- oltuuden kaikkien rikollisten ja lait- tomien menettelytapojen käyttämi- seen, sillä äskeisistä kokemuksistaan he hyvin tietävät sellaisilla keinoilla helposti voitansa estää työläiset saa- masta minkälaisia parannuksia kurjien oloihinsa. Raastetaan ne vaan kodeistaan, pidetään pari vuo- rokautta yhämittaan näissä ja ja- nassa, ja viedään toiseen valtioon, pidettäväksi härkäläksinä, joissa kapitalistien nuorilla miehillä on mu- kava tilaisuus tyydyttää urheiluvai- tojeaan niitä pieksämällä ja ammu- selemalla.

ONKO SAKSALAISEN IHMINEN? Kuuluisa belgialainen runoilija ja ajattelija Maurice Maeterlinck kirjoi- teli sodan alussa, saksalaisten rau- loetoinnassa, saksalaisten katke- ruutta uhkuvia kuuksista saksalai- sista julkaisemista eläimellisistä julkauksista. Eikä sitä tule ihme- tellä, sillä olihan Saksan hyökkäys- pieneen Belgiaan, jonka luokkaat- tomouden se julkisilla kansainvälisillä sopimuksilla oli taannut, katalimpia tekoja mitä ihmiskunnan historia tuntee.

Mutta nyt, kun sotahumala mail- maasta alkaa olla haihtumassa ja ta- pausten vaikutimet selvempässä, on sama Maeterlinck kirjoittanut se- uraavan todellista ihmishilistä ymmär- tämistä henkivän mielelmän: "Vihollisessamme on ilmennyt hy- viä puolia, joita emme ole oikeute- tuja kieltämään; sillä itseemmehin

SUURET VIESTIT VIERIVÄT...

Ilta-työ lehden toimituksessa. Huone täynnä väkeä pitämässä peliä juttutupa. Mieliala jän- nitynyt.

Sillä suuret viestit vierivät... Kaksi puhelinta pitää taukoamatta yllä yhteyttä suuren maailman kanssa, missä ollaan lähempänä historialli- sten tapausten oikkuissa prosessia.

Pietarin tapaukset, Helsingin ta- paukset — kummatkin meille suoma- laisille kohtalokkaat — tekevät mie- lialan jännittymäksi, hermostumaksi. Yhä uusia tietoja saapuu Pietari- ta. — Hallitusko veltolla? Työväki- kö voitolta? kysytään kiikheästi. Vastauksia eivät viestit anna. An- tavat vain muutamia tosiasioita, jois- ta itse saa vetää johtopäätöksensä: — Kapitalistiministerit eronneet. Hal- lituksen uusiminen tulossa. Ratkai- seva yhteentöto vielä suorittamatta ja sitä triskin suoritetaan ollenkaan. Asenna siis puhtarissa — ja siihen jääte. Mutta työväen tahto suureksi osaksi toteutunut hallituksen suhteen. Uskalletaanako enää antaa rintamalla työkäykäskyä? — Tuskin! Sillä silloin olisi edessä se ratkaiseva yhe- tentöto Pietarissa...

Entä Helsingissä? Siellä lehdän Suomen historia. On esillä laki kor- keimasta vallasta Suomessa, laki, joka toteuttaa kansanvallan — Suo- men kansan vallan — Suomessa.

Viestit vierivät... Näyttää siltä, että suomettarelai- set y.m. äänestävät lakia vastaan... Ei, ei ole varmaa, että kaikki teke- vät sen... Nyt puhuu Valpas. Pitää pitkän puheen. Puheessa kuuluu ole- van voimaa. Se iskee kuin piiska Suomen kapitalistien selkään... Nyt lopetti Valpas, tietää seuraava viesti. Myrskyllät suostuonsotukset Valpa- laalle...

Puheuvuoro Arokallolla, joka yllistä sosialidemokratteja... Puheuvoro jollakin kavalajalla porvariedusta- jalla...

Lähestyy äänestyshetki. Lippuja lusketaan "Lörröpete puhelimeen niin kauan, että se pysyy auki, kun- nes päätös kuuluu!". Laki julistettu kiireelli- seksi! — Ahoastan 27 porvaria vastusti! — Laki hyväksytti. — 55 porvaria vastusti!

Historiallinen teko tehty. Jännitetyt mieliala lukee meissä odotte- vassa Holskeis puheen sorinaksi. Kaikki puhuvat yhtäkaaa. Eduskunta päättänyt ot- taa vallan käsiinsä Suo- messa!

Puoineuvoston ultimaatumin juontuinen julistus tehosi! Sosialis- tinen piiska ajoi porvareita eteen- päin! Ainoastaan 55 kavalajaa! Hyvä juna! — sehän on suuri luku! Missä on porvarien isänmaallisuus? — Kuk- karossa. Luokkaiden sen määräävät. Noilla 55:llä kapitalistiedustajalla ki- lisivät korvissa Juudaksen pennin- git.

Ovat vierineet suuret viestit... Kysyy voimia kuunnella tunnista tuntiin historiallisia viestejä... Kans. L.:sä, Aukusti.

Lavantaudin basilli on taas kerran löydetty, tällä kertaa Jaapanissa. Tämän taudin aiheuttava basilli on Spirochoeta Exanthematyphus. Vart- tominen läten kaikkia lukijotamme antautumasta lähempään tekemisiin tuonnillisin basillin kanssa, jos sa- tuvat niitä tapaamaan. Ne luulta- vasti ovat saksalaista alkuperää.